

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALAND

Naturvårds- och fiskeenheten
Torbjörn Nilsson
0501-60 53 95

Delg.kvitto

BESLUT
2002-09-11

Diarienummer
511-2044-2001

Sida
1(6)

Rek+mb

Enligt sändlista

Naturreservatet Gåran i Skövde kommun

Beslut om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken

Innehåll

Beslut
Syfte
Föreskrifter för naturreservatet
Administrativa data
Beskrivning av naturreservatet
Planeringsbakgrund
Behov av och motiv för skydd
Ärendets handläggning
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Hur man överklagar

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att det område, som på bilagd karta (bilaga 1) avgränsats med streckad röd linje, skyddas som naturreservat med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808).

Reservatets namn skall vara **Naturreservatet Gåran**.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252) fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 3. Skötselplanens övergripande målsättningar och riktlinjer skall gälla utan begränsning i tiden.

Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och utveckla en gammal barrskog nästan helt utan spår av skogsbruk,
- bevara och utveckla värdefulla våtmarker,
- bevara höga naturvärden i anslutning till det angränsande naturreservatet Sydbillingen.

Syftet skall tryggas genom att:

- skogen och våtmarkerna lämnas till fri utveckling.

Föreskrifter för naturreservatet

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Vård och förvaltning skall bedrivas i enlighet med upprättad skötselplan, bilaga 3.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att använda mark- och vattenområden

Förutom föreskrifter och förbud enligt andra författningar är det inte tillåtet att:

1. Avverka, gallra, röja, plantera, så träd eller utföra annan skogsbruksåtgärd
2. Skada eller ta bort döda träd eller vindfäll
3. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller tillföra naturliga eller kemiska växtnäringsämnen
4. Kalka
5. Inplantera djur- eller växtarter
6. Dika, skyddsdikey, rensa dike, kulvertera dike, lägga igen dike, dämja eller utföra någon åtgärd som påverkar områdets hydrologiska förhållanden
7. Borra, spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt av något slag
8. Tippa eller fylla ut med massor, sopor e. dyl.
9. Anordna upplag

10. Uppföra byggnad eller därmed jämförbar anläggning
11. Uppföra mast, torn, antenn, luftledning eller liknande anläggningar
12. Anlägga väg parkeringsplats eller led
13. Framföra motordrivet fordon, annat än i samband med jakt vid transport av skjutna djur i enlighet med avsnitt 3.3 i bifogad skötselplan

Åtgärder som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen får utföras, av naturvårdsförvaltaren eller av den som naturvårdsförvaltaren utser, utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd gällande förvaltning av reservatet

Naturvårdsförvaltaren har rätt att:

1. Märka ut reservatet.
2. Sätta upp informationstavla på plats som anges i bifogad skötselplan.
3. Utföra åtgärder enligt till beslutet hörande skötselplan.

Naturvårdsförvaltare och förvaltningsuppgifter:

1. Naturvårdsförvaltare är Länsstyrelsen i Västra Götalands län.
2. Naturreservatet utmärks genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
3. Naturvårdsförvaltningen bedrivs enligt skötselplan som fastställs av Länsstyrelsen, bilaga 3. Skötselplanen skall ligga till grund för naturreservatets skötsel och skall vid uppkommande behov revideras.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar är det inte tillåtet att:

1. Fälla träd och buskar, bryta kvistar eller ris eller på annat sätt skada vegetationen
2. Skada eller ta bort döda träd och vindfällen
3. Plocka eller gräva upp gräs, örter, mossor, lavar eller svampar.
Undantag: Det är tillåtet att plocka bär och matsvamp.
4. Fånga eller insamla ryggradslösa djur
5. Cykla eller rida
6. Elda
7. Framföra motordrivet fordon
8. Anordna läger, sätta upp orienteringstavlor eller snitslade spår

Som framgår av 7 kap 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna för allmänheten omedelbart, även om beslutet skulle överklagas.

Administrativa data

Namn: Naturreservatet Gåran
Kommun: Skövde
Areal: 27,8 ha
Fastigheter och ägare: Gåran 3:2
Ägare Siri Flink och Claes-Göran Flink
Ny fastighet omfattande av staten förvärvade delar
av Gåran 1:2, 1:5 och 1:6
Ägare staten genom Naturvårdsverket
Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Beskrivning av naturreservatet

Naturreservatet består av äldre granskog på fastmark, mer eller mindre öppna våtmarker med tall och björk samt sumpskogar med senvuxen gran och björk. Området har lång kontinuitet som granskog, även om det här liksom på många andra ställen har förekommit skogsbete. Under perioden med skogsbete var skogen sannolikt glesare än i idag.

Granen dominerar i reservatet med inslag av tall och björk. Speciellt i den västra och södra delen av reservatet finns gammal granskog med grova grannar. Tillgången på död ved skiftar inom reservatet, men är mycket god i de södra delarna.

Stora delar av reservatet består av myrmarker och sumpskog. Myrmarkerna är tämligen öppna och endast bevuxna med ett glest trädskikt av tall och björk. Sumpskogarna består huvudsakligen av senvuxen gran och björk med en frodig epifytflora av lavar.

Något modernt skogsbruk har inte förekommit, men det finns spår efter viss plockhuggning i reservatet. Helhetsintrycket av skogen är att den är orörd av modernt skogsbruk och området hänger väl samman med den vildmarksakaraktär som kännetecknar det angränsande naturreservatet Sydbillingen.

Planeringsbakgrund

Internationellt

Reservatet gränsar till Natura 2000-området SE0540 047 Sydbillingens plattå. Reservatet kommer att på ett gynnsamt sätt bidra till bibehållandet av god bevarandestatus för Natura 2000-områdets naturvärden.

Nationellt

Beslutet är i god överensstämmelse med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden i 3 och 4 kap. miljöbalken. Gåran ligger inom område av riksintresse för naturvården (NRO14098 enligt Naturvårdsverkets beslut 2000-02-07). Våtmarken i reservatets norra del ingår delvis i ett objekt (R 11) i den nationella Myrskyddsplanen.

Kommunalt

I Skövde kommuns översiktsplan, antagen 1991-02-25, hör det område där reservatet ligger till rekommendationsområde R60:1 Sydbillingen. För detta område gäller bland annat rekommendation B.2, som anger att i områden av riksintresse för naturvård, kulturminnesvård och friluftsliv skall inga åtgärder vidtas som påverkar riksintresset negativt. Reservatsbeslutet är i god överensstämmelse med intentionerna i översiktsplanen.

Behov och motiv för skydd

Gåran är en mosaik av fastmarksskog, myrmarker och sumpskogar. Myrmarkerna hänger samman med våtmarker av högsta klass som ingår i naturreservatet Sydbillingen. Skogen är gammal och något modernt skogsbruk har inte bedrivits i området.

Med hänsyn till områdets höga naturvärden och med hänsyn till reservatets syften kommer pågående markanvändning att försvåras avsevärt och ett reservatsförordnande erfordras därför.

Ärendets handläggning

De höga naturvärdena i Gåran har uppmärksammats i Myrskyddsplanen och i Skövde kommuns naturvårdsprogram. I november 2000 fick Länsstyrelsen kännedom om att stora delar av området anmälts för avverkning. Kontakter togs med markägaren och värdering och förhandling kunde inledas istället. Under vintern 2001 har övriga berörda markägare kontaktats. Under 2001-2002 har Länsstyrelsen arbetat fram ett förslag till beslut och skötselplan för naturreservatet.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Skövde kommun, Skogsvårdsstyrelsen Västra Götaland, Naturvårdsverket och Sveriges Geologiska Undersökning. Siri och Claes-Göran Flink har som berörda mark- och sakägare förelagts att inkomma med eventuella synpunkter på förslaget. Tidigare markägarna Birgitta och Ingemar Melén, Ann-Marie Claesson, Martin Bood och Stig Bood samt Skaraborgs Naturskyddsförening, Skövde Naturskyddsförening och Västergötlands Ornitologiska Förening har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Yttranden har inkommit från Skogsvårdsstyrelsen Västra Götaland, från Skövde kommun och från Sveriges Geologiska Undersökning. Samtliga har tillstyrkt det remitterade förslaget. Yttrandena har därför inte föranlett några förändringar av beslut eller skötselplan.

Upplysningar

Dispens och upphävande

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge undantag från meddelade föreskrifter. Finns det synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva detta beslut.

Ansvarsfördelning vid insektsangrepp eller liknande

Eftersom området i stort skall lämnas till fri utveckling skall vindfällan och stormskadad skog lämnas. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen kommer efter reservatsbildningen att vara statens ansvar.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 4, formulär nr 04.

I detta ärende har länsöverdirektör Göran Bengtsson beslutat och naturvårdshandläggare Torbjörn Nilsson varit föredragande. I handläggningen har även naturvårdsdirektör Sven Swedberg deltagit samt företrädare för kulturmiljöenheten, biträdande länsantikvarie Lars Jacobzon, plan- och bostadsenheten, biträdande länsarkitekt Jens Rasmussen, samt rätts- och veterinärenheten, länsassessor Göran Fjellman.

Göran Bengtsson

Torbjörn Nilsson